

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Visszatérés.

II.

Nem tartjuk azonban elegendőnek a vád visszautasítását vagy egyszerű tagadását, mert itt nem egy magánjogi perről van szó, hanem a legfontosabb vármegyei nemzeti érdekről és ismételten felhozzuk és pedig utójjára a következő tényeket és adatokat.

Visszatekintve az 1906. tavaszán történt képviselő választásokra, mindkét párton vagy akár minden párton levő hazafiak emlékezni fognak arra a sajtóságtól körülményre, hogy a megyei közigazgatás, különösen az alvinczi és magyarigényi szolgabírók és főként az alispán elleni támadások először közvetlenül és teljes határozottsággal két budapesti hírlapban jelentek meg és pedig az „Egyetértés“-ben és az „Ország“-ban. Az összefüggés és a magyarázat is világos ma. Az „Egyetértés“ az Alvinczen elbukott jelölttel, az „Ország“ pedig a Magyarigényben kisebbségben maradt jelölttel áll vagy legalább állott akkor a legszorosabb összefüggésben.

Ez a szoros összefüggés lehetővé tette mindkét jelöltnek akkor mindjárt a bukás által okozott leghevesebb fájdalom hatása alatt, minden kritika és várakozás felretételevel, egymásután a támadások közlését.

Senki a maga ügyében nem lehet bíró és ha meg is bíraskodik, az az ítélet egyoldalú lehet csak.

Hát így történt ez esetben is.

A két elbukott jelölt megtámadta a helyi közigazgatást és a vármegye első tisztviselőjét okolta főképpen az eredményekért.

Ez volt a kiindulás.

Mi két okból hozzuk fel e körülményt. Először azért, mert az egyoldalúságot és az elfogultságot mindjárt a vádak születésekor rá kívánjuk belyegni sőt azokra, de még inkább azért tulajdonítunk jelentőséget a dolog ezen historicumának, mivel kétségen kívül helyezi, hogy nem itt a kerületekben keletkezett a vád, ez pedig bizonyossá teszi, hogy hiányzott ahhoz minden tárgyas megfigyelés és tapasztalás.

Ha ugyanis oly jelentékeny mulasztások történtek a két kerületben, hogy lehet, hogy azokat a két elbukott jelöltön kívül más nem vette észre és nem jaidult fel?

Hiszen ugy a gyulafehérvári, mint a nagyenyedi hírlap is kezdetben csak a pesti cikkek lemásolására szorítkozott és innen a kerületekből egyetlen ténybeli adatot a zon kívül nem tudta felmutatni, hogy mindkét kerületben a román nemzetiségi politikus győzött.

Ez a körülmény egymagában is megdönti ama támadásokat és egyoldalú, elfogult feljajdulásokká degradálja.

„Havasi“ úr cikkében különben a két kerület elvesztéséért azért is okolja a helyi és vezető közigazgatást, mert a két kerületben a magyarság és a vele tartó némettség az összes választóknak $\frac{2}{5}$ -ét tették és mivel a birtokos osztály tul-

nyomó részben magyar — a közigazgatás meg teljesen magyar kézben volt — csak a románság felvilágosításának elmulasztásán mulott, hogy mindkét kerületben nemzeti-ségű jelölt győzött.

A praemissai a következtetésnek csekély eltéréssel mind helyesek, de maga a következtetés hibás.

A magyarigényi kerületben ugyanis épügy mint az alvincziben a román anyanyelvű választók száma több mint $\frac{3}{5}$ -e az összes választóknak. Az alvinczi kerületben ugyanis 420 volna a $\frac{2}{5}$ -e, de valósággal magyar és szász választó csak 397 van.

A magyarigényi kerületben 328 a $\frac{2}{5}$ -e, de magyar választó illetve nem román választó csak 279 van.

A birtokosok az alvinczi kerületben a nagyok magyarok ugyan, de azokból a községekből, hol birtokaik vannak, sajnálattal nem láttunk választót a magyar jelöltek mellett.

Ellenben hogy a közigazgatás magyar kézben van, az egészen igaz.

Ezen helyes praemissák dacára mégis a következtetést tévesnek tartjuk.

A kérdés ugyanis az, hogy mit ért cikkíró felvilágosítás alatt?

Ha itt minden megengedett törvénnyel, főképp a választási és büntető törvénnyel nem ellenkező utat, módot ért, akkor legyen meggyőződve, hogy az meg is történt, csak hogy a két kerület választóit, román választóit ismerve emberi dolgok elbírálásánál számba nem jövő idealizmust kell cikkíró-

TÁRCZA.

András.

(Folytatás.)

És lázas lelke elő vetődött, mint egy ijesztő fekete árnyék, az a nagy sárka épület, melytől úgy félt egész életében, mint a gyermek a kísértettől. A honnan csak sóhajokat és esdő könnyörgéseket vélt hallani, valahányszor templomba menet ellépkedett rideg falai mellett... Az arczára köny ereszkedett... Sirt jajszó nélkül. András nézte a beteget, a lelke lassan fásulni kezdett, tompult az érzése és az a gondolat lett fölötté urrá, hogy menjünk, ne késlekedjünk, mert a baj olyan, mint a mérge, halad feltartóztatlanul és végül elkövetkezik a megsemmisülés. A halál... A szakadás... A lelkek összeomlása...

Szinte önkéntelenül mondta:

— Megsegít az Isten... Ne félj Ágnes... Meggyógyulsz...

— Nem, András... Ott fogok meghalni...

— Dehogy halsz. Nem halsz meg...

A szenvedés e közben egyre hatalmasodott. A kórház réms képe eltűnt. A láto-

mány sötétségét felváltotta a fény: az élet. A haldoklóban is erőre kapó ösztön, mely bátorító hangjával egyre hívta, nógatta a beteget: jöjj, ne félj, a tudomány és a szeretet nem hagy el. Élni fogsz. A halált el fogják mellőled űzni...

S im, egyszerre fölemelte vékony kezét az asszony és megsimogatta beesett arcát az urának.

— András, eljött az idő...

— Nem jött el. Érzem, nem jött el Ágnes. Csak ne félj. Oly jó az Isten, ugy szeret bennünket, nem lehet, hogy elszakítson.

A beteg arcza kipirult; a láz rózsákat festett a fehér bőrre.

— Eljött az idő... Nem bánom csinálj velem amit akarsz — mondta nyugodtan, lemondóan és minden bizalom nélkül.

Aznap megoperálták az asszonyt. Ugy lépett le a kocsiról, mint utolsó utjában az elítelt. A keresztre tekintett még egyszer, mely a közeli templom tornyán csillogott, miat a vallás erőssége a hitni tudó ember szivében. Azután könnyebben lett... Bevitték a kórterembe, ahol a nehéz betegek várják az enyhülést, ahol csak fájdalom borong és sóhajktól nehéz a levegő. Ott le-

hunyta a szemét, a mesterséges álmó zsibbadtsága nehezedett minden tagjára. A betegek összesugtak:

— Szegény... Nagybeteg lehet.

S a mig az ágya fölött pihent a tekintetük, félelem lopódzott a lelkükbe és várták, mikor jön érte a halál... Az éj oly sötét és hangtalan, meghallatszik nehéz szárnyverése a halál angyalának. Talán mire megvirrad, néma lesz az ajk és hideg, mozdulatlan a beteg, öreg szív.

A hajnal fényes sugarai reménységet hoztak. A szelid kék szemekről fölemelkedtek a remegő pillák és a hűsleges hitves megszólalt:

— András... hol vagy?

— Mindjárt jön — felelte a mellette fekvő beteg, kinek az emlőit tépte le a kór a melléről.

— Jön?... De soká jön...

És az öreg, beesett kék szemek körülnéztek. Most eszmélt és csak most látta, hogy hol van. Eddig álmodott. Az álma szép volt. Napfény sütött és otthon volt a kertben, nyíló virágok között az unokájával... S im, egyszerre az illat helyett a kórház levegője érintette meg. A szive el-

ban feltételezni, ha hiszi, hogy ilyen természetű felvilágosításnak van akkora hatása, hogy a választó egyik helyen a függetlenség, másik helyen az alkotmánypárti és mindkét helyen tetőtől-talpig ismeretlen jelöltekre szavaz saját fajtájából, saját nyelvet beszélő és régóta ismert román jelölteivel szemben.

De miért lehetett többséget szerezni Szőcsnek, Wernernek annak idején?

Czikkiró és egy kiterjedt körben terjesztett opinio vulgaris szerint azért, mert akkor azok a bizonyos felvilágosítások megtörténtek.

Véleményem szerint ha történtek előbb felvilágosítások, azok nem éppen találnak eszű alá és hogy ilyen felvilágosítások most nem történtek, azért éppen nem indokolt a támadás. Valósággal azonban teljesen bizonyítható, hogy az 1906. évi választás és azon utolsó választás, melyen a nemzetiségiék még kisebbségben maradtak, olyan viszonyban vannak egymáshoz, mint egy kidölt, elkorhadtt, alátámasztott fal a közvetlen összedőlés előtti és utáni állapotában.

Az utolsó előtti választás megegyezhetetlenül mutatta, hogy a fal nem bírja tovább, hogy az kidől.

Egy véletlen szerencse volt, hogy a támadás szervezatlensége és a rövid ideig tartó előkészületek miatt a fal akkor ki nem dőlt. Miért legyen felelős az okvetlenül bekövetkező eseményért valaki, ha az elhárítható nem volt?

Az a számarány, mely mindkét kerületben románok és nem román választók között van, feltétlen kötelességévé teszi mindenkinek, ki ezen választások miatt változást kíván a vármegyei közigazgatás vezetésében, hogy konkrét adatokat állítson és azokra bizonyítékokat adjon, mivel az az arány magában a mathezis bizonyosságával és esalhatatlanságával minden vádat és állítást különben pusztá gyanúvá degradál.

Pusztá gyanu alapján komoly és lelkiismeretes emberek senkit el nem ítélnék, sem el nem ejtenek.

E tekintetben Havasi egyetlen lépéssel sem vitte előbb se álláspontjának támogatását, mint az alvinczi és magyarigeni választásoknál állított mulasztást vagy hibát az általunk fennebb tárgyalt néhány argumentumon kívül az abrubányai választásnál észlelt jelenségekkel akarja igazolni.

Cikkének ezen részére nem terjeszkedünk ki, mivel nem tartozik a kérdéshez; és azzal a kijelentéssel fejezzük be az alvinczi és igeni választásokból kovácsolt vádakra visszatérésünket, hogy magunk és lapunk részéről ezen utat befejezettnek tekintjük és az egész vádból semmit sem tartunk indokoltnak, mi egy hosszú és érdemekben meg sikerekben gazdag közigazgatási pálya felbeszakítására okot adhatna.

Szemle.

Br. Bánffy Dezső nagy beszédet mondotta szegedi „ujpárt” lakomáján. A multjánál, szeles látókörénél és agilitásánál fogva méltán kiváló tekintélyű államférfi szinte megdöbbentően jelentette ki, hogy: „a helyzet ma nehezebb, mint 48-ban volt!” Politikai, társadalmi és gazdasági katasztrófa előtt állunk! Nem látja az uralmon levő, politikai tényezők erejét, melyvel elkerülhetők a katasztrófák. Kiegyezés, választójog és véderő ügye két éven belül alig lesz megoldható, mert az ellentétek oly nagyok, hogy a kibontakozás majdnem lehetetlen. A horvát kérdésre kijelenti, hogy a nemzetiségiéknél adott engedmények a magyar állami terület egységét veszedelembé sodorják. Magyar hazafiak rezolúciónisták támogatását elfogadnia nem lett volna szabad. Br. Bánffy után Barabás Béla a kormány „bennfentese” is mutatkozik egy aradi magán társaságban kijelenti, hogy „bizony bizony, nagyon komiszul állunk!”

és ez mindaddig tart, amíg a bécsi légkörben megrozsdásodott eszme ránehezedik a magyar glóbusra! Hát ez eddig renitén az udvari tanácsosságtól megmeutett államférfiútól, de azt már nagy könnyelműségnek tartjuk, hogy nyilvánosságra engedte hozni ezen szavait is: „Arad városában minden társaságban szabad (?) így beszélnem, ne odafenn más a szerepem, mint itt.” De hiszen ez kétkulacsosság volna! ki tiltja Barabásnak „odafent” is aradi magánzó módjára beszélni? Reméljük, hogy Barabás megfogja czáfolni ezt a csacska hirt, mert ugyis annyi a rossz példa, hogy még ezt is hajlandó lesz követni néhány száz hazafi, kiknek Barabás a mintaképe.

Olvassuk az 1868. XXX. törvénycíkket. Ennek 59. 3-a szerint Horvátország képviselői mind a közös országgyűlésen, mind annak delegációjában a horvát nyelvet is használhatják. Ez a törvény immár 40 éve, hogy törvény és még nem volt eset, hogy horvát képviselő ezt az „is”-t úgy magyarázta volna, hogy csak horvátul diskuráljon a közös országgyűlésen, melynek egyedüli tárgyalási nyelve a magyar. Mi ütött ezekbe az emberekbe, hogy a mostani nemzeti kormány idejében, melynek tagjai szives előzenységgel igyekeztek őket megnyerni, — mondhatni ellenséges magatartást tanúsítsanak? Ha ez az eljárásuk nem szolgál jövőre tanulsággul, akkor igazán a bomlás és romlás jeleit kellene észlelni azon a földön, mely 1000 évig tudta tiszteletben tartatni a magyar szupremáciát a Kárpátoktól Adriáig és így Horvátországban is.

A horvátok vigan obstruálnak. Az elnökök alig győzik a sok szóelvonást, mert minduntalan elkalandoznak a tárgytól. Nekik az kell, hogy Horvátország területén csak horvát honos, és csak horvátul tudó vasuti személyzet legyen a magyar államvasut vonalain. Igen ám, de a magyar államvasut Fiumében végződik, ez pedig megint a magyar állam területe. Hát itt aztán horvátul, vagy olaszul, avagy magyarul hangzana a szolgálati nyelv? és fiemei, avagy horvát illetőségű lenne-e a kalauz, a fékező stb.?

facsarodott. Fájdalom lépett az álmodott boldogság helyébe. Elhagyatottnak érezte magát.

— András!... Meg se jössz? — sóhajtotta.

És András, a tegnap óta két évet örege-dett élettárs egyszerre megjelent a fehér vaságy mellett s az arcára vidámságot erőltetett.

— Jó reggelt Ágnes... Hogy vagy?

— Jól... De soká jöttél.

— Itt voltam az este, de aludtál.

— Az este?

— Igen... Alkonyat felé.

— Hát már benn voltam az este?

— Hogyne... Meg is operáltak... Ne felej.

— Megoperáltak!... Hála Istennek — felelte megkönnyebbülten a beteg és fény ereszkedett homályos szeméire.

— Most már jobban leszel...

— Jobban?... Oh, bár adná az Isten.

— Tudod, hol vagy?

— Tudom, a kórházban.

— Nem félsz?

— Nem félek. Jó itt. Jók az emberek.

— Jók. Vigyáznak reád édesem.

Azután még beszélgettek erről, amarról a kis unokáról, a kivel az éjjel együtt járkált a kertben. Az ám, csakhogy sáros volt a föld, s ez rosszat jelent, betegséget, nagy betegséget.

Meg is kérdezte:

— Esett az eső?

— Nem. Szép idő van.

A bágyadtság lassankint elcsöndesítette a beteget. András megfogta a kezét és azt mondta: Isten áldjon meg. Azzal eltűnt... Este újra benézett hozzá és úgy látta az ő szerető szívével, hogy már nincs semmi baj. A beteg nyugodt, láza nincs, meg fog gyógyulni. Meg. Egy-két hét múlva hazajön és újra össze fog ölelkezni a lelkük a mult idők verőfényében. Nyugodt volt, az asszony is jól érezte magát, csak egyszer vonult el előtte a halál gondolata és ekkor azt mondta Andrásnak: mond meg a gyerekeknek, ha meghalok, ne bánjanak téged. Szeressenek és gondozzanak úgy, mint én.

Reggel ismét bement az öreg. Mosolygott; gondolta, hogy ezzel is vigasztalni fogja a beteg hitvestársát. És elgondolta az uton, hogy mégis csak szereti őket az Isten, lám, minő súlyos bajon átsegítette az ő hűséges párját. Ha jobban lesz, ha majd ki lehet hozni, haza viszi és ő fogja ápolni odaadón, szeretettel. A szeretet olyan, mint a balsam. Erősíti a beteget.

Mikor belépett az ajtón, megtántorodott. Az ágy üres volt.

Rettenetes érzések támadtak a lelkében és ezek úgy viharzottak most, mint nyáridőben a fergeteg.

— Hol van Ágnes? — kérdezte.

— Meghalt... — felelte szomorúan az ápolónő.

— Meghalt!?... Nem lehet... Él az én

Ágnesom... Él... Adják ide...

Es ebben a percben elsötétedett előtte a szoba. Az ágyak, a betegek összefolytak a szeméi előtt, belekapaszkodott az ajtófélfába és olyan lett, mint a fehér fal.

— Ágnes — nyöszörögte. — Hol vagy? Nem volt már Ágnes.

A halál eljött érte.

Birkózott kis ideig vele, azután elcsöndesítette a szívet...

A szerető, beteg szívet, mely tele volt hűséggel, ragaszkodással, és utolsó dobbanásánál András után sóhajtott.

A teremben némaság támadt. A betegek fölemelkedtek és úgy nézték a vergődő halottsárga embert...

Reggelenként átnéztek azóta az öreghez. Olyan, mint a fa, melynek villám ütötte le a legerősebb ágát. A lelke csonka. Úgy érezi magát, mintha nem otthon lenne. Üres és idegen neki a ház. Eddig olyan volt, mint a legmelegebb fészek. A szemhéjai rendesen puffadtak és pirosak. Az öreg jószágoknak, a gazdasszonyukat váró kutyának és macskának nyújtja a vízbe aprított kenyérdarabokat és panaszkodik nekik:

— Nincs Ágnes... Ne várjátok... Nem jön haza többet... Meghalt...

Azután bemegegy a szobába és sir az el-távozott hitves öreg ruhadarabjain.

Homok.

Városi közgyűlés.

A múlt hó 29-én megtartott városi képviselőtestületi közgyűlés legfontosabb tárgya a városi villanyvilágítás ügyének előbbre vittele volt. A Ganz-gyárral kötött szerződések és bemutatott tervek ellen ugyanis a kereskedelemügyi m. kir. miniszter semminemű észrevétele nem lévén, azok a képviselőtestületnek bemutathatók voltak s most azoknak már csak a vármegyei közgyűlés által való jóváhagyása van hátra.

Jelentékeny vita fejlődött ki az 1848-49-ben elesettek sírhelye ügyében, amennyiben ezen ügy előkészítésére kiküldött bizottság s ennek véleménye alapján a városi tanács is a sírhelynek a temetőbe való áthelyezését és ottan közadakozásból emelendő díszes síremlék felállítását javasolta, míg a képviselőtestületi tagok jelentékeny része határozottan a jelenlegi sírhely meghagyása és díszessé tétele mellett foglalt állást. Miután a sírhelynek a temetőbe való áthelyezése és síremlék felállításához szükséges 8-10 ezer korona összeg egybegyűjtéséhez néhány évre van szükség, másrészt pedig a sírhely elhelyezésének kérdése amugyis csak a várkörüli épületek lerombolása után válik aktuálissá, a városi tanács javaslatát ezen körülmények figyelembe vételével módosította úgy, hogy ez idő szerint csupán a jelenlegi sírhely és környékének rendbehozatala és a kegyelethez méltó állapotba való hozatala lett határozottá emelve.

A közgyűlés továbbá örömmel vett tudomást arról, hogy a városi erdők legeltetési kérdése a megoldás felé közeledik és különösen, hogy már ez évben a herzsai erdő egy részének legeltetése kilátásba is van helyezve.

Nem csekély fontossága a közgyűlés ama határozata sem, hogy tekintettel a nagy téglahiányra, Bakó Károly és társainak a város Várszeg-utca végén lévő telkét téglavetésre 6 évre bérbeadta. Meltányolta továbbá a közgyűlés a városi rendőröknek és szolgáknak fizetés javítás iránti kérelmét és havi fizetésüket ez évre, július 1-től kezdődőleg drágasági pótlék címén 50 koronára emelte fel.

Több kisebb fontossága ügy elintézésén és tudomásvételén kívül végre a Rákóczi (Várszeg)-utczából a patak felé vezető s a szeszgyárat magába foglaló utca „Gyár-utczának“, a Rákóczi-utczába a Bethlen-főiskola téglagyára mellett betorkoló utca „Bárczy“-utczának, ugyancsak a Rákóczi-utca végéről a Rétes nevű szőlődűlő felé haladó új utacska „Rétes“-utczának s végül a közvágóhid és Hidegkút közötti új út „Mező“-utczának lett elnevezve.

Vegyes hírek.

— **Dr. Reiner Zsigmond** miniszterelnökségi titkár öngyilkos lett. Egy sor irást sem hagyott hátra, a mi vezetés tétét indokolná. Duszgazdag ember volt, a ki több fönyereményt nyert meg. Fia volt néhai dr. Reiner Zsigmond gyulafehérvári főorvos, vármegyei tb. főorvosnak. Az ő buzgólkodása teremtette meg „Az alsófehérvármegyei történelmi, régészeti és természettudományi társulat“-ot 1886-ban, melyet több szép adománnyal gazdagított. „Éte Zsigmond“ név alatt irt „Egy görbe országból“ című elbeszélést, „Választási jog reformja“ és „A keleti vallásu magyar nemzeti egyház szervezése“ czímen pedig érdekes tanulmányo-

kat. Két bátyja van: dr. Reiner János egyetemi tanár és dr. Reiner Ignác igazs.-u. osztálytanácsos. Egyszer fellépett a m.-igeni választó-kerületben is képviselőjelöltül, dr. Werner Gyula maradt a győztes. Nagyon tevékeny, buzgó férfi volt, kinek váratlan elhunytá méltán kelt széles körben igazi részvétet.

— **Mulatság Balázsfalván.** Junius hó 29-dikén a balázsfalvi magyar közönségnek nagy napja volt; e napon tartotta a magyar kaszinó nyári mulatságát, amely oly sikert ért el, hogy a jelen volt vidéki közönség elragadtatással mondta, hogy ilyen fényes, tündéri mulatságot nagyobb városba sem lehet látni. Ez a helynek köszönhető, ahol a mulatság rendeztetett, a vézai népkertnek, amely úgy kivilágítva, ahogy volt, valóban tündéri szépségű volt; ez alkalommal kétszeresen tündéri kert volt, tündéri kertté tette a gyönyörű világitás, de azzá tette első sorban a jelen volt sok szép asszony és szép leány. Elimeréssel vagyunk a magyar közönségnek szép számban való megjelenéséért; azonban az igazság és hazafiság szempontjából kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy az „Alsófehér“ című lapnak balázsfalvi vezérferfi ezen magyar mulatságon nem voltak jelen; különben ezen hazafias jelenség csak annyiban volt feltűnő, hogy az egyik vezérferfi családja rendszeresen minden oláh mulatságon jelen van, de a magyar mulatságoktól távol tartja magát. Mindvégig kitűnő hangulat volt. A siker anyagiakban is kielégítő volt; a bevétel 280 korona, melyből a kiadásokra esik mintegy 120 korona és így a tiszta bevétel 160 korona. (N.)

— **Uj vadásztársulat Nagyenyeden.** A múlt évben történt, hogy a nagyenyedi vadásztársulathoz nézeteltérések miatt többen kiléptek. Ezek most új vadásztársulatot alakítanak „Hubertus“ társaság czímen. Az alapszabályokat már fölterjesztették a földmivélségi miniszterhez. Az alapszabályok értelmében a társaságnak csak az lehet tagja, akit a közgyűlés 2/3-ad szótöbbséggel megválaszt. Évi tagdíj 50 korona. A társaság a nagyenyedi, oláhlapádi, miriszlói, rákosi, lőrinczrévei és vajasdi területeket bérlé.

— **Az „Osztrák Magyar Bank“** fölemelte a kölcsönkamatlábát a váltóknál 5%-ra, állampapírra adott kölcsönöknél 5 1/2%-ra, egyéb értékpapírokra adott lombárd-kölcsönöknél 6%-ra. A közepesnél gyengébb termés s a fokozódó drágaság hatása most már a pénz drágaságát is maga után vonta.

— **A nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár** igazgatósága a kölcsön kamatlábát részben fél százalékkal, részben egy negyed százalékkal szintén kénytelen volt fölemelni. A betéti kamatlábát is fel-emeli betevői javára. Az intézet közvetlen telefon összeköttetést állított be helyiségében és így azt üzletfelei délelőtt 9-től 12-ig, délután 3-tól 5-ig igénybe vehetik, mire a tisztelt közönség figyelmét különösen felhívjuk.

— **Megnyilt a gőzfürdő.** A városi gőzfürdő meleg medenczéjének javítási munkálatai teljesen befejeztetvén, a fürdő ismét akadálytalanul a közönség rendelkezésére áll.

— **Majális.** A helybeli u. n. szásziskola jun. hó 29-dikén tartotta meg évzáróját a helybeli luth. templomban. Weirich Frigyes lelkész elnökléte alatt. A szép sikerű vizsgát majálissal fejezték be a Farkaspatokban, amelyen a gyermekeken kívül, a szülők és igen sok érdeklődő vett részt. Muzsikaszó, versenyfutás, dal és táncz élénkítette a mulatságot.

— **Porondhordás.** A rendőrség jelző táblákkal látta el azon helyeket a patakmederben, a honnan a porondhordást megengedte. Természetes, hogy a porondot nem onnan hordják, hanem más helyről és ha figyelmeztetik a munkást arra, hogy a megjelölt helyről vigye a porondot, azt feleli: nem szabad, mert ott tábla van kitéve!

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejáratu szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigoruan családi otthon.

— **Jó kívánságok:** Kövessenek el rajtad mielőbb kegyeletértést!

Addig legyen fogfájásod, a mig meglesz a vízvezeték!

Vitatkozzék fölötted tárgyilagosa n a két helybeli ujság.

Légy alispaujelölt!

Kelljen teneked mindennap fürödni az enyedi gőzfürdőben!

Ingyen lakjál te Nagyenyed legnagyobb házában.

Kelljen teneked végig hallgatni Nagyenyeden minden felolvasást.

A Stutzbart-czirkusz erőművészöje legyen a te anyósod.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:

456/1907. Kézírtás és Papíráruhágyár részv. társ.

Uj vendéglő megnyitás!

A **Szentkirály-utca 88.** sz. a. saját házában kényelmesen berendezett s kuglizóval ellátott vendéglőmet **f. hó 7-én, vasárnap d. u. 5 órakor** Aradi János zenekarának közreműködésével a nagyközönség részére megnyitom. Főtörekvésem leendő, hogy a közönség vendéglőmben mindenkor a leg gondosabb kiszolgálásban részesüljön s izletes ételek, saját termésű, tiszta kezelésű jó boraimmal s különféle sörreimmel a közönség teljes meglegedését kiérdemeljem. Ebed és vacsora egyesek részére vendéglőmben, családok részére pedig házhoz kihordva a legjutányosabban kaphatók. 125 1-2

Szíves pártfogást kér:

Nagy Lajoané Borsos Róza.

456—1907 v. szám.

Árverési hirdetmény.

Atulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi királyi járásbírósnak 1907. évi V. 3652 sz. végzése következtében Filip György ügyvéd által képviselt „Julia“ takarékpénztár javára Marián Ilina és t. ellen 300 kor. s jár. erejéig 1897. évi augusztus hó 13-án foganatott kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 670 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: Ignác Mariánál 2 ökörbonyu, 1 tehén, 1 ló csikóval; Filimon Mariánál 2 tulok és széna; Nesztor Joánnál 1 ló, 1 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 299/5 számú végzése folytán 300 korona tökékövetelés, ennek 1897. évi novemb. hó 13. napjától járó 6% kamatai, bíróság már megállapított költségek erejéig, Intregáldon az előjáráság házában leendő megtartására 1907. évi július hó 13-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1907. évi június hó 10-én.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

124 1-1

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyesengők, telefon és villámháritók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kieserélek, vagy kivánság szerint átalakítok.

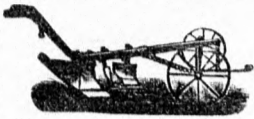
Szakmámat a vágó költséggel díjtalanul szolgálók Beeses pártfogást kér

siváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

12 53—104

műlakatos és gépjavitó műhelye.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

2 15 104—63

100 KAT. HOLD.

A legjobb gyümölcsfák.

Kifügástan szőlőültvények.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió étkerítés csemete.
Sétaterfák • Diszcserepek • Rozsák
Bogyogyümölcsök stb.

1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai szima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐÜLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezte

Juhturó-Gyára

Marosvásárhely.

Ajánlja legjobb minőségű székely csemege-juhturó és munkásturó készítményeit.

Központi főraktár Budapest.
123 1—4

ÓVÁS!!

A régóta ki-
tűnően bevált GREENSILL-féle
SZÁJVIZET

utánozzák! Amelyen e törv. védjegy nincsen, utasítsuk vissza.

Kapható: minden gyógytárban, drogeriában és jobb illatszerkereskedésben.

105 1—4

Csak SICULA névvel ellátott üvegek valódiak.

A MALNÁSI

„SICULIA”

FORRÁS-VIZ

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken át fűrt ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyag hurutos bántalmái ellen. Koranyi, Kéthly, Tauszk, Riegler, Nuriésán József tanár urak szakvéleményei a MALNÁSI „SICULIA” forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalikus sós savanyúvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:

BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és fűszerkereskedésben.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.

Részvénytőke: 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örszi díj mellett.
Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6 1/2% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítól le.
Betétet 4% kamattal fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

15 53—104

Kitűnő minőségű és legnagyobb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-gyár Brassóban.

13 48—50

Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. szám.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.